

[Indenrigsministeren.]

mest hensigtsmæssigt at udforme et selvstændigt lovforslag om valgretsaldere, der kort og klart gør befolkningen bekendt med, hvad der skal stemmes om, medens de øvrige ændringer i folketingsvalgloven, som regeringen stiller forslag om, er optaget i et almindeligt forslag om ændring af folketingsvalgloven.

I grundlovens § 29 er det endvidere bestemt, at den folkeafstemning, der skal afholdes, skal finde sted i overensstemmelse med reglerne i grundlovens § 42, stk. 5, hvorefter der ved folkeafstemningen stemmes for eller imod lovforslaget, således at der til lovforslagets bortfald kræves, at et flertal af de i afstemningen deltagende folketingsvælgere, dog mindst 30 pct. af samtlige stemmeberettigede, har stemt mod lovforslaget. Det fremgår altså af denne bestemmelse, at det er folketingsvælgerne, der stemmer, således at de personer, der er mellem 21 og 23 år, ikke kan deltage i afstemningen. I 1953 gjaldt ifølge den særlige i grundlovens § 29 omtalte lov af 25. marts 1953 den ordning, at også de 21-24-årige kunne deltage i afstemningen om valgretsaldere, men en tilsvarende ordning er nu ifølge grundloven udelukket ved den folkeafstemning, der skal finde sted, såfremt folketetinget vedtager det fremsatte lovforslag.

Den pågældende folkeafstemning skal også omfatte vælgerne på Færøerne og i Grønland, og ifølge grundlovens § 42, stk. 8, skal de nærmere regler for folkeafstemning gives ved lov. Medens der allerede i lov om valg til folketetinget og i lov om folketingsvalg på Færøerne er givet sådanne regler, savnes der i øjeblikket tilsvarende regler for Grønlands vedkommende, men det er regeringens hensigt snarest at forelægge det høje ting et forslag til lov om folkeafstemning i Grønland.

Den pågældende folkeafstemning bør bl. a. af hensyn til overholdelsen af tidsfristen i grundlovens § 22 afholdes samtidig i hele riget.

Med hensyn til de øvrige valglovsændringer skal jeg bemærke, at bortset fra de syges stemmeafgivning drejer det sig om forhold, der er motiveret i erfaringer indvundet ved de senest afholdte folketingsvalg. Nogle af disse ændringer er af mere redaktionel art, og med hensyn til disse ændringer skal jeg henvise til lovforslagets tekst og bemærkningerne; men lovforslaget indeholder også enkelte mere principielle ændringer, som jeg gerne vil omtale og knytte nogle bemærkninger til.

Det foreslås for det første, at der ved en tilføjelse til kapitlet om valglisten skabes mulighed for tilflyttere fra Grønland eller udlandet for at stemme, uanset at de på tidspunktet for valglisternes udarbejdelse ikke opfyldte de sædvanlige bopælsbetingelser. De gældende regler går ud på, at valglisternes årlige fornyelse og fuldstændiggørelse finder sted de sidste 14 dage i januar, og herefter kan der i det store og hele ikke ændres i disse lister. Dette betyder, at personer, der ikke havde bopæl i en kommune her i landet i denne periode, er udelukket fra at stemme ved valg, der afholdes i løbet af det år, for hvilket valglisten har gyldighed.

For at råde bod på disse mindre tilfredsstillende forhold foreslås det, at personer, der på grund af ophold i Grønland eller i udlandet ikke er blevet opført på valglisten ved dennes udarbejdelse, optages på tilflytterlisten i den kommune, hvor de tager bopæl efter ankomsten her til landet. Samme regel foreslås for personer, der vel er optaget på valglisten her i landet i en anden kommune, men på grund af senere ophold i Grønland eller i udlandet efter de gældende regler ikke kan optages på den nuværende bopælskommunes tilflytterliste.

Ved at optage de pågældende på tilflytterlisten, som ellers kun anvendes, når personer, der er optaget på en egentlig valgliste, flytter mellem to kommuner her i landet, bryder man for så vidt det princip, at alle personer, der skal have adgang til at stemme, ved valglisternes udarbejdelse